

A Szabó József Geológiai Szakközépiskola Barlangkutató Csoportjának 1977. évi

jelentése

A barlangkutató csoport 1974 szeptemberében alakult, egy negyedikes aknászoképző hallgató, György László vezetésével. Kezdetben a csoport nagylétszámú volt, de ez az idők során egy kisebb csoportra morzsolódott le. A csoport tevékenysége a barlangok bejárásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeretek megszerzéséből állt.

György László vezetésével felmértük a Kálvária-hegy barlangjait. A mérésekről választós térkép készült.

Az 1975/76-os tanévben csoportunk vezető nélkül maradt, és így működését nem engedélyezték. A csoport felbomlását úgy akadályoztuk meg, hogy annak minden tagja belépett az iskolai Országjáró Diák Körbe. Az ODK vezetője Bodor Sándor támogatta munkánkat, mégis ebben az évben a csoport munkájában visszaesés volt tapasztalható.

1976. november 21-én a TCM kőfejtőjében ásványgyűjtés közben csoportunk négy tagja felfigyelt a későbbi Keselő-hegyi-barlang bejáraására. Kötél nélkül csak az első kb. 10 m-es szakaszt sikerült bejárniuk. Látna a sokat ígérő folytatást, visszatértek a kollégiumba. A még ismeretlen szakasz feltárását 1976. november 27-re tűztük ki. A kutatás folytatását ezen a napon kötélünk rövidsége hiúsította meg kb. 50 m mélységben.

1976. december 2-re tűztük ki a kutatás folytatását. Dr. Antal Sándortól kaptunk 30 m köteleket, ezzel meghosszabbítva az eddigieket indult utjára a következő kutatócsoport, és lejutott a "Nagy-terembe" kb. 76 m mélyre. Már harmadszor is a kötél rövidsége volt a további kutatás kerékkötője. A következő dátum 1976. december 9-e, ekkor 150 m köteleket beépítve eljutottunk a barlang máig is legmélyebb részéhez, a "Dagonyához" 115 m mélyen. Ezt az adatot Compens barometrikus szintkülönbség mérővel mértük. Még ebben az évben december 18-án több fényképfelvételt készítettünk a barlangban.

1977-ben tevékenységünk a Keselő-hegyi-barlang térképezésére és fotózására koncentrált. Január 8-án kutatásvezetőnkkel, dr. Antal Sándorral bejártuk a barlangot és a barlang keletkezésére, illetve fejlődésére vonatkozó megfigyeléseket végeztünk. További két turán vázlatosan feltérképeztük a barlang ismert járatait, ezt a térképet mellékelve közöljük. A térkép sokszög módszerrel készült hosszanti szelvényű, a vetület iránya $E-73^{\circ}-253^{\circ}$ egybeesik a barlangot alkotó hasadék irányával.

November 13-án a "Nagy-terem" tüzesebb átvizsgálásával újabb szakaszra bukkantunk. Az új rész a "Kos-terem" a "Nagy-terem" ÉK-i folytatásaként a hasadék elhelyezkedésének megfelelően található. A "Kos-terem" 10-15 m hosszú, 1-1,5 m széles. Egy későbbi tura alkalmával megállapítottuk, hogy a terem bejárható szakaszának mélysége 30 m. A további rész a hasadék elszűkülése miatt egyelőre ismeretlen.

A "Nagy-terem" és a "Kos-terem" összeköttetése egy szűk aragonitos hasadék. Az új részről térkép még nem készült. November 26-án pontosabb térkép elkészítéséhez szükséges fixpontokat cementeztünk be a falba. Ezzel a munkával a "Hajmosó"-ig jutottunk el.

December 18-án felmértük a barlang felső szakaszát, a fixpontok szerint és elkészítettük a térképet $M = 1:200$ léptékkal. A további részek szabatos felmérése a jövő év feladata. Eddig a Keselő-hegyi-barlang kutatásán kb. 80 órát dolgoztunk. Ennek eredményeképpen elkészült a barlang térképe 115 m-es mélységig és egy szabatos térkép 38 m mélységig. A barlang keletkezéséről a következőket tudjuk:

A raeti emelet dachsteini mészkővében tektonikai törésvonal mentén keletkezett. Széles-

ségét huzási tektonika, a leszivárgó csapadékvíz oldó hatása, a repedés falán kivált kalcit, hófehér aragonit képződmények, valamint a felszínről bemosott agyag határozzák meg. Annak semmi nyoma, hogy víznyelő csatlakozott volna a barlangba. Független esését a falakról leomló kövekből és barna agyagból álló törmelékdugók, omlások szakítják meg, álfeneket alkotva. A dugók kialakulását szűkületek teszik lehetővé. A barlang leg-alját csapadékos időben vízzel borított agyagtó alkotja. Megkerülésére egyelőre lehetőség nem látható. A barlang hőmérséklete 10,5-11 °C.

